

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський
політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського"
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт
з лабораторної роботи № 6 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»
«Дослідження рекурсивних алгоритмів»
Варіант 32

Виконав студент ІП-13, Черкасов Станіслав Олексійович

(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірів Вечеровська Анастасія Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ 2021

Лабораторна робота 6

Дослідження рекурсивних алгоритмів

Мета – дослідити особливості роботи рекурсивних алгоритмів та набути практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій підпрограм.

Варіант 32

32. Дано перший член і різницю арифметичної прогресії, знайти суму n перших членів прогресії.

Постановка задачі

Суму перших n членів арифметичної прогресії представимо так:

$$Sum = (a + (n-1) * d) + (a + (n-2) * d) + \dots + (a + (n-n) * d)$$

де a - перший член прогресії, d - різниця прогресії, n - кількість елементів.

Реалізуємо цю суму через рекурсивну функцію REC_SUM:

Функція прийматиме три значення: a , d , n

Із кожною ітерацією віднімаємо 1 від n . Якщо результат більше нуля, виводимо поточний член прогресії $(a + dn)$ та додаємо до нього функцію REC_SUM з новим значенням n . Коли це значення досягає нуля, виводимо a .

Така функція видає результат, ідентичний формулі Sum :

$$\begin{aligned} &a + d(n-1) + \\ &\quad a + d(n-2) + \\ &\quad \dots \\ &\quad + a \end{aligned}$$

Побудова математичної моделі

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
Перший член арифм. прогресії	Натуральне	A	Початкове дане
Різниця арифм. прогресії	Натуральне	D	Початкове дане
Кількість членів арифм. прогресії	Натуральне	N	Початкове дане
Вихідне значення функції REC_SUM	Натуральне	RES	Проміжне дане
Сума перших n членів прогресії	Натуральне	SUM	Кінцеве дане

Розв'язання

A. Функція REC_SUM

Програмні специфікації запишемо у формі псевдокоду та у вигляді блок-схеми.

Крок 1: визначимо основні дії

Крок 2: деталізуємо модифікацію N

Крок 3: деталізуємо знаходження RES

Псевдокод

Крок 1:

REC_SUM(A, D, N)

модифікація N

знаходження RES

return RES

кінець REC_SUM

Крок 2:

REC_SUM(A, D, N)

N -= 1

знаходження RES

return RES

кінець REC_SUM

Крок 3:

REC_SUM(A, D, N)

N -= 1

якщо N > 0:

RES = A + D * N + REC_SUM(A, D, N)

інакше

RES = A

return RES

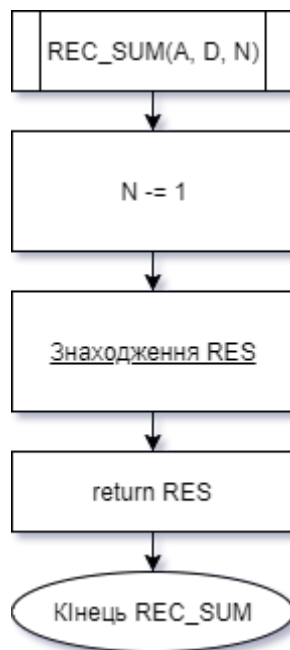
кінець REC_SUM

Блок-схема

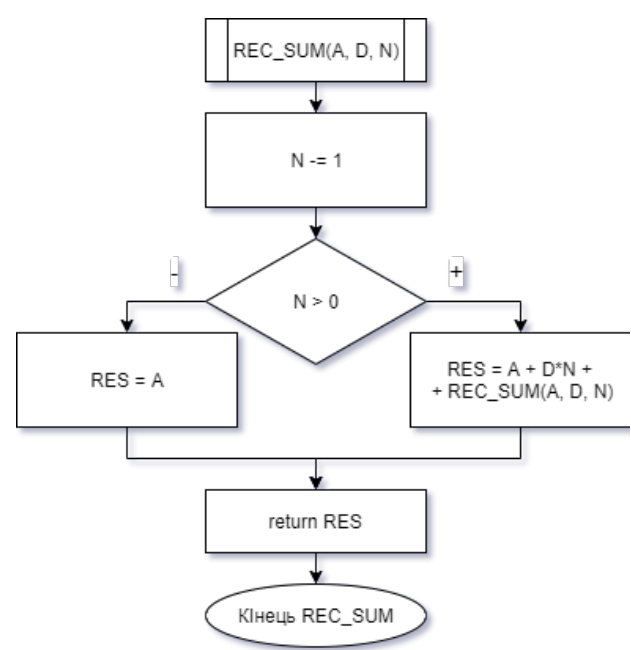
Крок 1:

Крок 2:

Крок 3:

Б. Основний Алгоритм

Програмні специфікації запишемо у формі псевдокоду та у вигляді блок-схеми.

Крок 1: визначимо основні дії

Крок 2: деталізуємо знаходження SUM

Псевдокод

Крок 1:

Початок

введення A, D, N

знаходження SUM

виведення SUM

кінець

Крок 2:

Початок

введення A, D, N

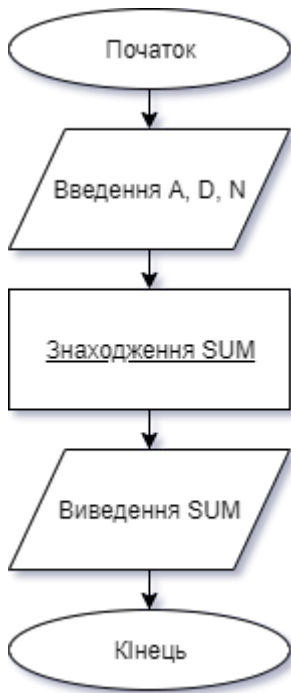
SUM = REC_SUM(A, D, N)

виведення SUM

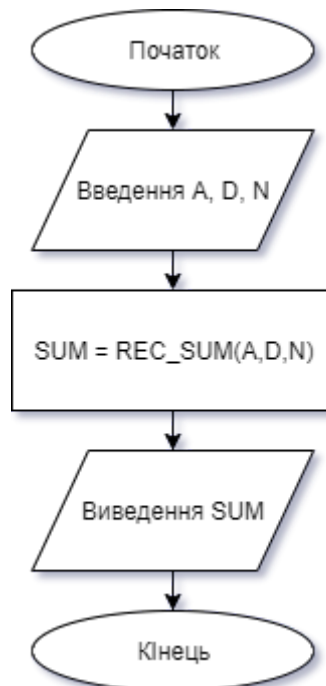
кінець

Блок-схема

Крок 1:

Крок 2:

Випробування алгоритму:

Блок	Дія
	Початок
1	Введення $A = 4, D = 1, N = 5$
2	$SUM = REC\_SUM(4, 1, 5)$
3	$RES = 8 + REC\_SUM(4, 1, 4)$
4	$RES = 15 + REC\_SUM(4, 1, 3)$
5	$RES = 21 + REC\_SUM(4, 1, 2)$
6	$RES = 26 + REC\_SUM(4, 1, 1)$
7	$SUM = RES == 30$
8	Виведення SUM
	Кінець

Висновок

Під час виконання цієї лабораторної роботи я вдосконалив навички написання математичної моделі, праці з блок схемами та випробування алгоритму.

Дослідив особливості роботи рекурсивних алгоритмів та набув практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій підпрограм.